

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Силабус навчальної дисципліни
«Психологія інновацій»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ЄКТС. Семестр: II 1 рік навчання
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра менеджменту охорони здоров'я. Одеса, вул. Пастера, 2а.
Викладач(-і)	доцент кафедри, к.і.н., доцент Дружкова Ірина Сергіївна, доктор псих.наук, професор Литвиненко Ольга Дмитрівна, доктор пед наук, професор Анненкова Ірина Петрівна.
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Кусик Наталя Львівна, к.економ.наук, доц., відповідальна за навчально-методичну роботу кафедри E-mail: kusicreage@gmail.com Фомічова Марія, лаборант кафедри E-mail: moz@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 16.00 кожного четверга Онлайн - консультації: з 16.30 до 18.30 кожного четверга. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи) та Telegram.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - охоплює психологічні процеси та механізми, які впливають на розвиток і впровадження інновацій у різних сферах діяльності. Дисципліна зосереджена на вивченні мотиваційних факторів, розвитку креативного мислення, подоланні психологічних бар'єрів та управлінні психологічними реакціями на зміни. Вона включає аналіз психологічних аспектів інноваційних команд, лідерства та управління змінами, а також впровадження ефективних психологічних стратегій для стимулювання інноваційної діяльності та адаптації до нововведень.

Пререквізити і постреквізити дисципліни (місце дисципліни в освітній програмі):

Пререквізити: методологія та організація наукових досліджень з циклом академічної доброчесності, етична мотивація, HR – менеджмент та лідерство, правове регулювання надання психологічної допомоги, управління проєктами в психологічній практиці.

Постреквізити: безбар'єрне середовище та соціальна інклюзія, соціальна відповідальність.

Мета дисципліни: формування у студентів знань, умінь і навичок, необхідних для

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

ефективного контролю, оцінки та покращення якості медичних послуг, а також для впровадження стратегій і заходів, що забезпечують високу якість та безпеку в системі охорони здоров'я.

Завдання дисципліни:

- Оволодіння теоретичними знаннями про принципи та методи управління якістю у медичній сфері.
- Вивчення сучасних систем оцінки та контролю якості медичних послуг.
- Розвиток навичок аналізу та впровадження стратегій покращення якості у закладах охорони здоров'я.
- Ознайомлення з нормативно-правовою базою, що регулює питання якості медичних послуг.
- Формування вмінь розробки та застосування стандартів і протоколів для забезпечення безпеки та якості медичної допомоги.
- Розвиток компетенцій у сфері моніторингу, аудиту та управління ризиками в охороні здоров'я.
- Формування навичок використання інструментів і методів забезпечення безперервного покращення якості медичних послуг.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- основні концепції та принципи управління якістю в охороні здоров'я;
- сучасні методи та інструменти оцінки якості медичних послуг;
- нормативно-правову базу, що регулює питання якості та безпеки в охороні здоров'я;
- принципи розробки та впровадження стандартів і протоколів медичної допомоги;
- методи моніторингу та аудиту якості медичних послуг;
- стратегії управління ризиками у медичних закладах;
- підходи до безперервного покращення якості медичних послуг.

Вміти:

- застосовувати методи та інструменти управління якістю у практичній діяльності медичних закладів;
- аналізувати та оцінювати якість медичних послуг з використанням сучасних підходів;
- розробляти та впроваджувати стандарти і протоколи для забезпечення високої якості та безпеки медичної допомоги;
- проводити моніторинг та аудит якості медичних послуг;
- виявляти та аналізувати ризики в охороні здоров'я, розробляти заходи для їх мінімізації;
- впроваджувати стратегії безперервного покращення якості медичних послуг;
- використовувати нормативно-правову базу у процесі управління якістю в охороні здоров'я.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Дисципліна буде викладатися у формі лекцій; практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання.

Лекція.

Практичні заняття: словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації); практичні методи: виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Основи психології інновацій. Поняття інновацій та їхній вплив на розвиток суспільства. Психологічні аспекти інноваційної діяльності. Роль психології в процесі впровадження інновацій. Психологічні теорії інноваційного мислення та зміни. Психологічні механізми впровадження інноваційних рішень. Вплив інновацій на особистісний та професійний розвиток.

Тема 2. Мотивація до інновацій. Психологічні фактори, що впливають на мотивацію до інноваційної діяльності. Психологічні механізми мотивації для впровадження інновацій. Особливості формування мотивації до змін у професійній діяльності. Фактори, що впливають на готовність до інновацій та їхнє прийняття. Мотивація персоналу в інноваційних командах.

Тема 3. Психологічні бар'єри інновацій. Поняття психологічних бар'єрів в інноваційній діяльності. Особистісні, організаційні та соціальні бар'єри, що перешкоджають інноваціям. Психологічні методи подолання страху змін та невдачі. Вплив соціокультурних факторів на інноваційні процеси. Психологічна підтримка у подоланні опору до інновацій.

Тема 4. Креативне мислення та інновації. Поняття креативного мислення. Психологічні особливості креативного мислення як основи інноваційної діяльності. Методи стимулювання креативного мислення у професійному середовищі. Психологічні інструменти розвитку креативності та генерації нових ідей. Зв'язок між креативним мисленням та інноваційними процесами.

Тема 5. Психологічні аспекти лідерства в інноваційних командах. Поняття інноваційної команди. Роль лідера у формуванні та розвитку інноваційних команд. Психологічні риси лідера інноваційної команди. Методи управління творчим потенціалом команди. Психологічні принципи керівництва інноваційними проектами. Формування інноваційної корпоративної культури.

Тема 6. Управління психологічними реакціями на зміни. Психологічні реакції на зміни в професійному середовищі. Психологічні стратегії подолання опору до змін. Методи управління стресом та адаптацією під час впровадження інновацій. Роль психологічної підтримки в періоди трансформацій та інноваційних змін. Стратегії управління кризами в умовах інноваційної діяльності.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Антонюк Л.Л., Поручник А.М., Савчук В.С. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізації: Монографія. К.: КНЕУ, 2003. 394 с.
2. Буняк Н. М., Горбовий А. Ю., Ліпич Л. Г., Степанюк О. М. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. 240 с. Серія "Посібники та підручники ВНУ ім. Лесі Українки
3. Василенко В.О., Шматько В.Г. Інноваційний менеджмент: Навчальний посібник. Видання 3є, вип. та доп./ за редакцією В.О. Василенко К.: Центр навчальної літератури, 2005
4. Дудар Т.Г., Мельниченко В.В. Інноваційний менеджмент: Навч.посібник К.: Центр

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

учбової літератури, 2009

5. Закалик Г.М., Партико Н. В. Психологія інновацій та реклами: навчальний посібник. – Львів: Львівська політехніка, 2019. 248 с.
6. Ілляшенко С. М. Інноваційний менеджмент: Підручник. Суми: ВТД. Університетська книга, 2010. 334 с.
7. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. для студентів ВНЗ / Л. І. Михайлова [та ін.]. 2-ге вид., допов. Київ : Центр учбової літератури, 2015. 233 с.
8. Інноваційний менеджмент: теорія та практика : навч. посіб. / О. А. Гавриш та ін. ; Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т". Київ : НТУУ "КПІ": Політехніка, 2016. 388 с.
9. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. Горбовий А. Ю. [та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Л. Г. Ліпич ; Ун-т держ. фіск. служби України. Вид. 2-е, випр. і допов. Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2019. 285 с.
10. Інноваційний менеджмент : підручник / П. П. Микитюк [та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. П. П. Микитюка ; Тернопіл. нац. екон. ун-т. Тернопіль : ТНЕУ : Економічна думка, 2019. 517с.
11. Неспляк Д. М. Застосування інноваційних технологій у психології: конспект лекцій / Д. М. Неспляк – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. –149 с.
12. Психологія реклами: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. В. Зазимко, М. С. Корольчук, В. М. Корольчук та ін. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 384 с.
13. Cropley, D. H., & Cropley, A. J. (2015). Frontmatter. In *The Psychology of Innovation in Organizations* (pp. i–iv). frontmatter, Cambridge: Cambridge University Press. 2015 246с.

Додаткова:

1. Анненкова, І. П. "Наукові основи моніторингу якості професійної діяльності науково-педагогічних працівників ВНЗ: монографія." *Одеса: Оптимум* (2015).
2. Манько Андрій. Оцінка ефективності впливу реклами на туристичного споживача. *Вісник львівського університету. Серія міжнародні відносини*. 2014. Випуск 34. с. 271-281.
3. Основи психолого-управлінського консультування: навч.посіб./ Л.М.Карамушка, Н.Л.Коломінський, М.В.Войтович та ін. К.: МАУП, 2002. 223с.
4. Панок В. Основи практичної психології. Підручник / В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелева. К.: Либідь, 2006.
5. Приходько Ю.О. Практична психологія: Введення у професію: Навч. посібник. 4-те вид. К.: Каравела, 2017.
6. Перчик А. О. Жмай О. В. Емоційна стійкість як основа ефективного управління закладами охорони здоров'я Актуальні проблеми управління соціально-економічними системами: матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. 2023/12/15 45-47
7. Рудінська, О., Кусик, Н., & Жмай, О. (2023). Імплементція синергії функцій менеджера та лікаря в управлінській діяльності на прикладі клінік Одеського національного медичного університету. *Економіка та суспільство*, (55). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-104>
8. Рябчик А. В. Методи психологічного впливу в рекламі// Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»- URL http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2018/94.pdf
9. Стеченко Д. М. Інноваційні форми регіонального розвитку: навч. посібник. К.:Вища школа, 2012.
10. Стойко І.І. Управління інноваціями: навч.-методичний посібник. Тернопіль, ТНТУ імені Івана Пулюя, 2016. 220с.
11. Чудакова, В. П. Пріоритетні аспекти дослідження феномену «формування психологічної готовності особистості до інноваційної діяльності». *Збірник тез доповідей Всеукраїнського наукового круглого столу*, 2023, 56.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

12. Чупріна М,О. Інформаційне забезпечення інноваційного розвитку підприємств України в умовах ресурсних обмежень. Інноваційна наука, освіта, виробництво і транспорт: техніка і технології, інформатика, транспорт, архітектура: монографія. Одеса. 2019, URL:<https://www.sworld.com.ua/index.php/ru/kongress/imprint-monographs/imprint-books/simp-oct-2019-7-7414-78-9>.
13. Чупріна М. О. Трансформація інноваційної системи управління розвитком промисловості регіону в умовах ресурсних обмежень. Наука й економіка. Науково-теоретичний журнал Хмельницького економічного університету. Хмельницький: ХЕУ, 2016. Вип. №1 (41). С. 119-124. Управлінській діяльності на прикладі клінік одеського національного медичного університету. *Економіка та суспільство*, (55). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-104>

Електронні ресурси:

1. Актуальні проблеми психології». Наукові праці Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Режим доступу: <http://appspsychology.org.ua/index.php/ua/dlia-avtoriv>
2. Вісник психології і соціальної педагогіки. Режим доступу: <http://psych.kiev.ua/>
3. Всесвітня організація охорони здоров'я. URL: www.who.int/ru/index.html.
4. Департаменті управління та контролю якості медичних послуг МОЗ України: офіційний веб-сайт. URL: <https://moz.gov.ua/en/struktura>.
5. Європейське регіональне бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я. URL: www.euro.who.int.
6. Лабораторія проблем економіки та управління в охороні здоров'я. URL: www.med122.com.
7. Медичний світ: професійна газета. URL: www.medsvit.org.
8. Медична інформаційна система: офіційний веб-сайт компанії Мед-експерт. URL: <http://medexpert.ua/ua/medichnij-zaklad/31-medichnij-zaklad/pro-rynku-v-iznoho-medychnoho-turyzmu-v-ukraini>.
9. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. Режим доступу: <https://nlu.org.ua/>
10. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
11. Національна наукова медична бібліотека України. Режим доступу: <https://library.gov.ua/>
12. Психологічна бібліотека Київського Фонду сприяння розвитку психічної культури. Режим доступу: <http://psylib.kiev.ua/>
13. Публічна бібліотека імені Лесі Українки (Київ) Режим доступу: <http://lucl.kiev.ua>
14. American Psychologist. Journal of American Psychological Association. Режим доступу: <https://www.apa.org/pubs/journals/amp/>
15. Journal of Personality and Social Psychology. Journal of American Psychological Association. Режим доступу: <https://www.apa.org/pubs/journals/psp/>

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю:

- усний контроль: індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми;
- письмовий контроль: оцінювання розв'язання ситуаційних завдань, оцінювання виконання індивідуального завдання;
- тестовий контроль: оцінювання виконання тестових завдань за темами.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	<p>Здобувач бере активну участь на занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей.</p> <p>Тестові завдання виконані в повному обсязі, всі 100% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання – повні та обґрунтовані.</p> <p>Здобувач вільно вирішує ситуаційні завдання (в т.ч. розрахункові), впевнено демонструє практичні навички за темою заняття та вірно інтерпретує отримані дані, висловлює власну креативну думку з теми завдання, демонструє творче мислення.</p>
Добре «4»	<p>Здобувач бере участь на занятті; добре володіє матеріалом; демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками; бере участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується основною навчально-методичною та науковою літературою; висловлює власну думку з теми заняття.</p> <p>Тестові завдання виконані в повному обсязі, не менш ніж 70% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - загалом правильні, проте наявні деякі помилки у визначеннях.</p> <p>Здобувач вірно вирішує ситуаційні завдання (в т.ч. розрахункові), але допускає незначні неточності та демонструє більш стандартизовані практичні навички за темою заняття при вірній інтерпретації отриманих даних, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє критичне мислення.</p>
Задовільно «3»	<p>Здобувач іноді бере участь на занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на практичних заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел.</p> <p>Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 50% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - не логічні, з явними суттєвими помилками у визначеннях.</p> <p>Здобувач не достатньо володіє матеріалом для вирішення ситуаційних завдань (в т.ч. розрахункові), невпевнено демонструє практичні навички за темою заняття та інтерпретує отримані дані з суттєвими помилками, не висловлює свою думку з теми ситуаційного завдання.</p>
Незадовільно «2»	<p>Здобувач не бере участь на занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел.</p> <p>Тестування не виконано. Ситуаційне завдання не виконано.</p>

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота:

- самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;
- самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка презентації для захисту індивідуального завдання.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізень:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.